

Mishnah Kinnim, chapter 2

משנה קנים פרק ב

(1) If a single pigeon from an unassigned pair of birds escaped into the open air [leaving only one bird], or flew among birds that had been left to die, or if it itself died, then a mate is supplied to the second one [to complete the set]. If it flew among birds that are to be offered up, it

א קן סתומה שפרח ממנה גזל לאויר, או שפרח לבין המתות, או שמת אחד מהן, קח זוג לשני. פרח לבין הקרבות, פסול ופוסל אחד כנגדו, שהגזל הפורח, פסול ופוסל אחד כנגדו: ב כיצד, שתי נשים, לזו שתי קנים ולזו שתי קנים, פרח מזו לזו, פוסל אחד בהליכתו. חזר, פוסל אחד בחזירתו.

becomes invalid [and only the number of birds that were there before are offered up] and invalidates also another bird as its counterpart [in the pair from where it originated]; for the pigeon that flew away becomes invalid and invalidates another bird as its counterpart [of the pair].

(2) How so? If two women [Rahel and Leah] each having two pairs [of birds] and one bird flies from one woman's pair to the other [woman's] pair, then it invalidates by its escape one of the [three remaining] birds [from Rahel's group where it originated and only one set, i.e., one burnt-offering and one sin-offering is to be offered from Rahel's group, since if the third bird were offered up, say as a burnt-offering it would automatically designate the other, the fifth one, now in Leah's group as a sin-offering, or vice versa if it were offered up as a sin-offering it would automatically designate the other as burnt-offering and we learned above (1:2): "If a sin-offering gets mixed up with burnt-offerings only the number of obligatory sin-offerings are valid, or if a burnt-offering gets mixed up with a sin-offering, only the number of obligatory burnt-offerings are valid which in our case would be only two, hence unnecessarily disqualifying

רבנו עובדיה מברטנורא

א קן סתומה. שלא פירש זו חטאת וזו עולה. ולא מבעיא מפורשת דפשיטא שאם פרח האחד יקח זוג לשני כיון שהן נפרשים זה מזה וכל אחד שמו עליו, אלא אפילו סתומה שעדיין הם יחד ועומדים להתפרש וסלקא דעתך אמינא שאם פרח האחד ימות השני, קא משמע לך: לבין המתות. לבין קנין שמשפטן שימותו כולם, כגון חטאת שנתערבה בעולה דתנן בהו בפרק קמא ימותו כולם: לבין הקרבות. לבין קנין סתומות העומדות ליקרב: פסול ופוסל אחד כנגדו. לפי שהוא סתם ולא נתפרש אם חטאת אם עולה, לפיכך אינו פוסל אלא אחד כנגדו כדמפרש ואזיל: ב פרח. פרידה אחת מזו לזו: פוסל אחד בהליכתו. ממוקום שנפרש. ופסול הוא עצמו או אחר במקום שנתערב. דבשפירחה פרידה אחת משני קנים לשני קנים אחרים, הרי שלש פרידות לבד וחמש פרידות לבד, ומשלש פרידות אינו יכול להקריב רק שתיים אחד עולה ואחד חטאת, שאם יעשה שתיים מהן עולות נמצא שהוקבע השלישי שנשאר ואותו שפרח לחטאת, ולא יוכל להקריב שוב מחמש פרידות כי אם שתי חטאות בדין חטאת שנתערבה בחובה דאמרינן בפרק קמא דאין בשר אלא מנין חטאות שבחובה.

two additional birds i.e., the burnt-offerings from Leah's group] and it itself is invalid [from the five birds

פָּרַח וְחֹזֵר, פָּרַח וְחֹזֵר, לֹא הִפְסִיד כָּלֹּם, שְׂאֵפְלוֹ הֵן מְעַרְבוֹת, אֵין פְּחוֹת מִשְׁתִּים:

now present in Leah's group, for if it were to be offered up as a sin-offering **perhaps in reality this one is not the same one that flew in from Rahel's group, but is part of Leah's original group, thus we are in fact offering up three sin-offerings from Leah's group where only two may be offered**, the same can also be said if it were to be offered up as a burnt-offering as we may be offering up three burnt-offerings from Leah's group]. If it returned [thus there are now four birds in both groups], it disqualifies [itself and] yet another by its return [since the possibility exists that it is not the same bird from Rahel which returned but rather one of Leah's that now joined Rahel's group which as above invalidates one plus one and only one sin-offering and one burnt-offering is to be offered from each group. The reason being, if for example, Leah were to offer more than one sin-offering **it is quite possible that a sin-offering offered by Rahel is in reality the bird that flew in from Leah and thus we would now have three sin-offerings** from Leah which is forbidden as above]. If it flew away again and then returned and flew away again and returned no further loss is incurred since even if they had all become mixed together, not less than two [pairs would still be valid one sin-offering and one burnt-offering from each group, as half are valid and half are not valid as in above 1:3].

רבנו עובדיה מברטנורא

אי נמי, אין להקריב השלישי שנשאר, דחיישינן שמא יקריבו אותו שפרח בחמש פרידות ויעשוהו חטאת, וחבירו שנשאר בשלש פרידות נמי יעשוהו חטאת, ונמצאו שתי חטאות מקן אחד. וכן מן החמש פרידות אינו יכול להקריב רק שתי חטאות ושתי עולות, דכי עביד שלש חטאות או שלש עולות, דילמא עביד להו משני קינין של אשה אחת, ואין דין שני קינין אלא בשתי חטאות ושתי עולות. והיינו דפסול הוא או אחר ממקום שנתערב, ופוסל [אחד] כנגדו ממקום שפרח ונפרש משם: **חזר, פוסל אחד בחזרתו**. חזר ופרח אחד מאותם החמש פרידות לתוך אלו השלש, שנמצאו עתה ארבע פרידות מכאן וארבע פרידות מכאן, פוסל אחד בחזרתו ממקום שנפרש ויצא משם, והוא או אחר פסולים במקום שמתערב שם, ואין יכולים להקריב אלא אחד חטאת ואחד עולה מן הארבעה שבכאן, ואחד חטאת ואחד עולה מן הארבעה האחרים. דדילמא אותה פרידה שפרחה שנית היא מאותם שני קינין ואינה אותה שנתערבה בה תחילה, ונשארו שם שלש פרידות מן השני קינין ואותה שפרחה שם ראשונה, וכן במקום השני. ואי עביד במקום אחד שתי עולות ואחד חטאת, יהא נקבע אותו שפרח לצד השני לחטאת ולא יוכל להקריב שם רק חטאת אחת, דדילמא כל השלש חטאות שנעשו מכאן ומכאן יהיו משני קינין של אשה אחת, הלכך עושה בכל מקום עולה אחת וחטאת אחת, או שתי עולות וחטאת אחת בצד זה וחטאת אחת בצד זה, או שתי חטאות ועולה בצד זה ובצד השני עולה אחת. ואם חזרו ונתערבו יחד, לעולם לא יהיו להם פחות משני קינים שהם כשרים:

(3) If one woman had one pair [i.e., two unassigned birds], another [woman] two [four birds], another three [six birds], another four, another five, another six, and yet another seven pairs [fourteen unassigned birds], and one bird flew from the first group to

the second group and then from there [a bird flew] to the third group and from there to the fourth and from there to the fifth and from there to the sixth and from there to the seventh and then a bird returned in the same order, it disqualifies one bird at each flight and at each return. Regarding the first and the second groups there are no birds left. [Regarding the first as soon as one bird flew out of Rahel's group the remaining bird is disqualified, for example, **if we offer it up as a sin-offering it will automatically designate the other which flew out as a burnt-offering**, resulting that we would have to disqualify all the sin-offerings of Leah and subsequent groups or vice versa if it were offered up as a burnt-offering, and as to the second group (Leah's) she loses one set when a bird flew to the third group, the third group loses one set when a bird flew to the fourth group, the fourth, when it flew to the fifth, the fifth, when it flew to the sixth, and the seventh when it flew to the sixth. In all the aforementioned cases we fear if the extra newcomer bird is offered up as a sin-offering **it will automatically disqualify all burnt-offerings of all subsequent groups**, or if it is offered up as a burnt-offering, it will automatically disqualify all sin-offerings of all subsequent groups. Now on the return the sixth group loses another set when a bird flew to the fifth group, here the reason is since it is possible that the sixth has now two birds that are missing from the original group one bird when it flew to the seventh and the other on the return, when one flew to the fifth, we now fear that each of those birds could in fact be picked to be offered as say a sin-offering in the seventh and the fifth groups and if five sets were to be offered

רבנו עובדיה מברטנורא

ג אחת לזו ושתיים לזו כו'. פרח מן הראשונה פרידה אחת לשניה, מיד נפסל אותו יחידי שנשאר בראשונה, דאי יעשנו חטאת יהא נקבע אותו שפרח לעולה ולא יוכל להקריב בשניה ובקינן אחרות שנתערב בהן רק מחציין עולות כמו עולה שנתערבה בחובה. וכי פרח מן השניה לשלישית, שמא מגופה של השניה פרח, ואותו שפרח מן הראשונה נשאר שם בשניה, ואינו יכול לעשות מן השניה רק שתי פרידות אחת חטאת ואחת עולה, דאי עביד שתי עולות, שמא מן הפרידות של גוף השניה יעשה ואם כן יהיה נקבע אותו שפרח בשלישית לחטאת ולא יוכל לעשות בשלישית רק מחציין חטאות ולא יותר. וכן כי פרח מן השלישית לרביעית, שמא מגופה של שלישית הוה אותו שפרח, ולא נשאר בה רק חמש פרידות ופרידה אחת מן השניה שנתערבה בהן, ואינו יכול לעשות בשלישית

ג לזו אחת, לזו שתיים, לזו שלש, לזו ארבע, לזו חמש, לזו שש, לזו שבע, פרח מן הראשונה לשניה, לשלישית, לרביעית, לחמישית, לששית, לשביעית, חזר, פוסל אחד בהליכתו ואחד בחזירתו. הראשונה והשניה אין להם כלום, השלישית יש לה

from the sixth group in addition to these two we would now have seven sin-offerings where only six are permitted, the same is true regarding the fifth group when on the return one bird flies into the fourth group it now has two birds missing from its original group one when a bird flew to the sixth group and one on the return when one flew to the fourth group, likewise the fourth group]. Regarding the third there is one pair [left, i.e., one burnt-offering and one sin-offering since it lost one set when a bird flew to the fourth group and one set on the return when a bird flew to the second group, even though the second group no longer has any valid birds and hence there is no reason to invalidate another bird from group three, and so too could be asked regarding group two why does it loose one more on the way back to group one, nevertheless, the Rabbis chose not to differentiate between all these cases] regarding the fourth [group] two [pair are left] the fifth, three [are left], the sixth, four and regarding the seventh [since a bird only flew from it one way]

רבנו עובדיה מברטנורא

רק שתי חטאות ושתי עולות מפני אותו שנתערב ברביעית. וכן כי פרח מן הרביעית לחמישית אין כשר ברביעית אלא שלש חטאות ושלש עולות. וכן מחמישית לששית, יעשה בחמישית ארבע חטאות וארבע עולות. וכן מששית לשביעית אין כשר בששית כי אם חמש חטאות וחמש עולות, דאי עביד שש עולות יהא נקבע אותו שפרח בשביעית לחטאת ולא יוכל לעשות בשביעית כי אם שבע חטאות בלא שום עולות. וכי הדר מן השביעית ופרח אחד בששית, שמא לא הוא אותו שפרח בתחילה מששית, אלא מגופה של שביעית פרח ונפסלו בשביעית שתי פרידות, ואין כשר כי אם שש חטאות ושש עולות, דאי עביד שבע חטאות יהא נקבע אותו שפרח בששית [ובאחרים] לעולה, ולא יוכל להקריב רק עולות מחצי הפרידות וחציין האחרים פסולים כדין עולה שנתערבה בחובה. וכי פרח מן הששית לחמישית נפסל בחורה זו עוד קן אחד, ואין כשר בששית כי אם ארבע חטאות וארבע עולות, דשמא מן הששית פרח מגופה אחת בשביעית ואחת בחמישית בחורה, ולא נשאר לה כי אם עשר פרידות מגופה, ואי עביד חמש חטאות וחמש עולות דילמא השתי פרידות שפרחו ממנה יהיו קריבים עולות שתיהן ואם כן יעשו בשש קנין שבע עולות, או יהיו עשויין שתיהן חטאות ואין יכולים לעשות בשש קנין אלא שש עולות ושש חטאות. וכן מחמישית לרביעית. ומרביעית לשלישית. ומשלישית לשניה, אין בשלישית כי אם שתי פרידות אחת חטאת ואחת עולה. ואם תאמר, ולמה הפסידה השלישית שתיים, שהרי מאותן שפרחו בשניה בחורה לא יקריבו, דהא קתני השניה אין לה כלום, והוה לן למימר בשלישית שני קנין ובשניה אין בה כלום, או בשניה קן אחד ובשלישית קן אחד. ויש לומר, כיון דבשאר קנין מרביעי ואילך נפסלו שני קנין אחד בהליכה ואחד בחורה, גורנין כמו כן בשלישית. אבל בשביעית לא נפסל כי אם קן אחד, דלא הלך ממנה רק פרידה אחת בחורה, ואילו בהליכה לא נפסל בה כלום ולא נחסר ממנה דבר: **פרח וחור**. לא אראשונה ושניה קאי, דכיון דאין להם כלום אלא מתים, אם פרח אחד מהם בין שאר קנין ימותו כולם כדתנן בסמוך ואם פרח מבין המתות לכולם כולם ימותו. אלא קאי אשלישית שפרח ממנה לרביעית, ומרביעית לחמישית,

six pairs. If once again one from each group [i.e., starting from the third, since if it were from the first or second group the law is that they are left to die and if such a bird gets mixed up in another group they are all left to die as will be stated further in our Mishnah] flew away and returned [in like order] it disqualifies a bird by its flight and return; in which case the third and the

fourth group will have none left the fifth one pair [as the Rabbis did not differentiate as above in the third group] the sixth two pair and the seventh five pair, if once again one from each group flew away and returned [in like order] it disqualifies a bird by its flight and return; in which case the fifth and the sixth group will have none left and the seventh four pair. Others say: [That since the fifth and the sixth group have none left] the seventh group has not lost anything [more and remains with five pairs] and if a bird flew from a group of birds which are left to die [for example a designated sin-offering gets mixed up with a burnt-offering] to any of the aforementioned groups they are all left to die.

(4) If there were two pairs [of birds] one [group] that was not assigned [i.e., the owner did not specify which one is a sin-offering and which a burnt-offering] and the other [group] an assigned pair and one bird from the unassigned pair flew

יש לה שש. פרח וחזר, פוסל אחד בהליכתו, ואחד בחזירתו. השלישית והרביעית אין להם כלום, התמישית יש לה אחת, הששית יש לה שתיים, השביעית יש לה חמש. פרח וחזר, פוסל אחד בהליכתו, ואחד בחזירתו, התמישית והששית אין להם כלום, השביעית לא יש לה ארבע. ויש אומרים, השביעית לא הפסידה כלום. ואם פרח מבין המתות לכלם, הרי כלם ימותו: ד קן סתומה וקן מפרשת,

רבנו עובדיה מברטנורא

ומחמישית לששית, ומששית לשביעית, וחזר משביעית לששית עד השלישית, הרי מן השביעית חסר שתי פרידות, אחת בחזרה ראשונה ואחת בחזרה שניה. ואין כשר בשביעית רק חמש פרידות לעולות וחמש פרידות לחטאות, דאי עביד שש עולות, שמא השתים שהלכו ממנה יהו קריבין עולות הרי שמונה עולות, ואין בשבע קנין רק שבע עולות. ומן הששית חסר ארבע פרידות, שתיים בפריחה וחזרה ראשונה, ושתיים בשניה, ונשארו שני קנין כשרים, דאי עביד שלש עולות, שמא ארבע שהלכו ממנה יהיו עולות הרי שבע עולות, ואין בששה קנין רק שש עולות. וכן החמישית אין כשר בה כי אם אחד לעולה ואחד לחטאת. וכמו כן קשיא בכאן כיון דהרביעית אין לה כלום היה יכול להקריב בחמישית שלש עולות ושלש חטאות, דהרי אותן שהלכו ברביעית אינן קריבות, ולפי זה שהחמישית אין לה אלא אחת היה יכול להקריב ברביעית שתי עולות ושתי חטאות. אלא גורינן בכל פריחה וחזרה שני קנין [גזירה בזו אטו בזו]. וכן כי פרח וחזר פעם שלישית אין להם כלום לבד השביעית שיש לה ארבע, כמו כן גורינן בכל פריחה וחזרה שני קנין: ויש אומרים השביעית לא הפסידה כלום. פירוש, בפריחה וחזרה שלישית. אלא לעולם יקריבו ממנה חמשה קנין. דשלש פרידות פרחו ממנה לכל היותר ונשארו בה רק אחת עשרה פרידות, ויעשה מהם חמש חטאות וחמש עולות, כיון דאף הששית אין לה כלום. והכא לא גורינן בפריחה זו כמו בשאר קנין, דכיון דאינה מפסדת בפריחה בשום פעם, לא גזרו על החזרה. ואין הלכה כיש אומרים: ד קן סתומה. שלא פירש איזו חטאת

over to the assigned pair [and as a result they all got mixed up so that we now have one group of three unidentifiable birds while the other former group now consists of only one bird] then a mate is taken for the [first group to replace the] second bird [and one is offered as a sin-offering and one is offered as a burnt-offering, while

regarding the three birds of the other group, since we can no longer identify which is a sin-offering and which is a burnt-offering, they are all left to die], if one bird flew back or if, in the first place a bird from the assigned pair [let us say the sin-offering] flew to the unassigned pair] then [since they are no longer identifiable and of each it could be said it is, or is not, the sin-offering] all are left to die.

(5) If there is a sin-offerings on one side and a burnt-offering on the other side and an unassigned pair in the center and a bird flew from the center to each direction [one bird to the right and the other bird to the left], then there is no loss, rather he [the priest] states that the bird that flew to the sin-offering is a sin offering and the bird that flew to the burnt-offering is a burnt-offering. If now one from each side flies into the center then all those in the center must be left to die [since we can't identify which is the sin-offering and which is the burnt-offering], but those left on either side are to be offered up [as a sin-offering,

רבנו עובדיה מברטנורא

ואיזו עולה: וקן מפורשת. שידוע שזו חטאת וזו עולה. והכא מייירי שנתערבו שתי הפרידות יחד אחר שהיו מפורשות והשתא אין ידוע איזו חטאת ואיזו עולה, והכי מוכח בסיפא דקתני או שפרח מן המפורשת ראשון לסתומה ימותו כולם, ואם לא נתערבו פרידות המפורשות זו בזו אמאי ימותו, ואם העולה פרח, החטאת הנשארת תקרב, וקן הסתומה יקריבו בה עולה אחת מפני העולה שנתערבה בה. אלא מייירי שנתערבו פרידות המפורשות זו בזו, ואם נתערבה פרידה אחת מן הקן הסתומה לתוך המפורשת, יקח זוג לשני ויפריש אחד חטאת ואחד עולה, והשלשה שנתערבו יחד ימותו כולן. חזר אחד מן השלשה שנתערבו ונתערב עם היחידי הנשאר בסתומה, או בתחילת הפריחה נתערב אחד מן המפורשת לסתומה, והיינו ראשון דקאמר, כלומר שבתחלת פריחה הלך אחד ונתערב בסתומה, ימותו כולן, דכיון שפרידות המפורשות נתערבו יחד אינן קרבי עוד, וכי פרח אחד מהן במקום אחר היינו אחד מן המתות שפרח לבין הקרבות, ימותו כולן: **ה חטאת מכאן**. פרידה המפורשת לחטאת לצד אחד, ופרידה המפורשת לעולה לצד השני, ושתי פרידות של קן סתומה באמצע: **פרח מן האמצע**. פרידה אחת לימין ופרידה אחת לשמאל: **לא הפסיד כלום**. דאותו שמערב עם החטאת יעשה חטאת, ואותו שעם העולה יעשה עולה אבל לא חטאת, דשמא יעשוהו מן העולה המפורשת:

פָּרַח מִן הַסְּתוּמָה לְמַפְרֵשֶׁת, יִקַּח זוּג לְשֵׁנִי. חֲזֹר, או שִׁפְרַח מִן הַמְּפֹרֶשֶׁת רִאשׁוֹן, הֲרִי כָּלֶן יְמוּתוֹ: הַ חֲטָאת מִכָּאן וְעוֹלָה מִכָּאן וְסְתוּמָה בְּאִמְצָע, פָּרַח מִן הָאִמְצָע לְצַדְדֵּינָן, אֶחָד הִלְךְ וְאֶחָד הִלְךְ, לֹא הִפְסִיד כְּלוּם, אֵלֶּא יֹאמֵר, זֶה שֶׁהִלְךְ אֵצֶל חֲטָאוֹת, חֲטָאת. וְזֶה שֶׁהִלְךְ אֵצֶל עוֹלוֹת, עוֹלָה. חֲזֹר לְאִמְצָע, הָאִמְצָעִים יְמוּתוֹ, אֵלֶּו יִקְרְבו חֲטָאוֹת, וְאֵלֶו יִקְרְבו

or if there were more than one] as sin-offerings and [as a burnt-offering or if more than one as] burnt-offerings respectively. If once again a bird from the center returned or flew away to the sides [since now there are sin-offerings and burnt-offerings all mixed up], all are left to die. One may not pair turtledoves with pigeons nor pigeons with turtledoves [either both are one or the other]. How so? If a woman has

brought a turtle-dove as her sin-offering and a pigeon as her burnt-offering [the sin-offering sets the tone and], she must bring another turtle-dove [to match] as her burnt-offering; if her burnt-offering had been a turtle-dove and her sin-offering a pigeon, then she must bring another pigeon as her burnt-offering. Ben Azzai says: One is guided by that which [species] was [assigned] first [if she first assigned a burnt-offering that was a turtle-dove and her sin-offering a dove, she must bring another turtledove as a sin-offering]. If a woman brought her sin-offering and then died, her heirs must bring her burnt-offering; [but if she first brought] her burnt-offering and then died her heirs do not need to bring her sin-offering [for the law states that a sin-offering whose owner died is left to die].

רבנו עובדיה מברטנורא

חזר לאמצע. חזרו מן הצדדים אחד מכאן ואחד מכתב ונתערבו יחד, אלו ימותו, דחטאת ועולה נתערבו יחד. אבל אותן שנשארו כל אחד לבדו, קריבים כל אחד כדינו: **חזר מן האמצעים לצדדים.** הרי חטאות ועולות מעורבין, וימותו כולן: **אין מביאים תורים כנגד בני יונה.** אלא או שתיהם תורים, או שניהן בני יונה: **תכפול ותביא עולתה בן יונה.** כדין החטאת, שהחטאת היא עיקר, בין שהפרישתו תחלה בין שהפרישתו בסוף: **הולכין אחר הראשון.** ואינה מביאה השני אלא ממין שהפרישה בראשון, בין שהיה הראשון חטאת בין שהיה עולה. והלכה כהראשון: **לא יביאו היורשים חטאתה.** דהויא חטאת שמתו בעליה. ואי לא מהאי טעמא, מביאים חטאת אף על פי שקרבה עולה תחילה. ואע"ג דבכל מקום חטאת קודמת לעולה, היינו דוקא למצוה אבל לא לעבב:

עולות. חזר (או שפחה) מן האמצע לצדדין, הרי כלן ימותו. אין מביאין תורין כנגד בני יונה, ולא בני יונה כנגד תורין. כיצד, האשה שהביאה חטאתה תור, ועולתה בן יונה, תכפול ותביא עולתה תור. עולתה תור, ותחטאתה בן יונה, תכפול ותביא עולתה בן יונה. בן עזאי אומר, הולכין אחר הראשון. האשה שהביאה חטאתה ומתה, יביאו היורשין עולתה. עולתה ומתה, לא יביאו היורשין חטאתה: